OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 46 ZEVENDE JAARGANG. 1859

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 13.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 9 JUNIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIES is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel

BEURSSPEL

Ofschoon dat gevaarlijkste aller spelen nog niet tot onze kolonien is doorgedrongen, zoo is het toch nuttig voor velen die onze kolonien bewonen, en ofschoon van Nederlanders afstammende niet in de gelegenheid waren om het moederland te bezoeken, om te weten wat eigenlijk dat *beursspel* is, waarover zij zoo dikwijls hoorden spreken als eene hoofdrol spelende op het dagelijksch afwisselend tooneel, waarop zoovelen voor korten tijd te voorschijn traden, die zich in Indie eene fortuin verworven hebbende, naar het moederland vertrokken, met het oogmerk om de voordeelen der Westersche beschaving te genieten, maar onvoldaan, berooid en teleurgesteld terugkeerden en aan de Europeesche beschaving verweten wat eigenlijk aan eenen ziekelijken toestand der maatschappij, waarmede zij besmet werden, moest worden ten laste gelegd.

Voor dezulken die het beursspel in Europa nog niet kennen in zijne ware gedaante, drijfveêren en gevolgen nemen wij het volgende vertoog over, dat bij gelegenheid van den tegenwoordigen politieken toestand in de zoogenaamde beschaafde wereld, in een Nederlandsch dagblad voorkomt:

Wij vernamen dezer dagen een gesprek tusschen een Hagenaar en een volbloed Amsterdammer, wiens nationaliteit en trots, gelijk de meeste Amsterdammers, bestond in de groote huizen op de Heeren en Keizersgrachten en de honderde millioenen, die, voor het grootste deel, daar in de effectendoozen begraven liggen. Het gesprek liep, vrij natuurlijk, over den kritieken toestand van het oogenblik; beiden verheugden zich over de rust, die er toenemende was. „En „wat nog het beste is van alles," riep de Amster„dammer uit: „Ze moeten bij *ons* komen om het geld; "wie geld noodig heeft om oorlog te voeren, moet te „Amsterdam komen, en de millioenen liggen gereed."

Betrekkelijk is het de waarheid, wat de Amsterdammer daar zeide. Maar het wekte bij ons geen gevoel van hoogmoed of zelfverheffing, maar veeleer een gevoel van droefenis en leedwezen. De grootheid, waarop de Amsterdammer boogde, bewijst, naar onze meening, juist onze kleinheid. De kracht, die de Amsterdammer in dat feit zag, is voor ons het treurige bewijs onzer zwakheid.

Wat meer in 't bijzonder toepasselijk is op Amsterdam, is in 't algemeen, op enkele eervolle uitzonderingen na, op geheel Nederland toepasselijk. Er is geen land in de wereld, waar, naar evenredigheid van zielental en finantiële krachten, zoo vele publieke fondsen begraven liggen, als in ons Vaderlandje. Amsterdam geeft daarin den toon aan: het is onbetwistbaar; maar het is ook een treurig verschijnsel. De reële handel verdwijnt er al meer en meer. De kapitalen worden in enkele handen opgehoopt, *niet* om er algemeene welvaart mede te verspreiden, *niet* om er den handel mede te steunen, de nijverheid, de zeevaart; maar om renten op renten te stapelen; om onvruchtbaar voor het publieke welzijn te blijven begraven. De ondernemingsgeest wordt er door uitgedoofd; elke groote combinatie, berekend op kapitaal en talent, wordt er onmogelijk door gemaakt. De nationale zin hangt er af van de rijzing of daling eener eigenlijk denkbeeldige waarde. Ja, die grootheid, dat Amsterdam *geld leent* aan den meestbiedende, is onze kleinheid. Maakt vrijelijk wetten tot opheffing van de belemmeringen, die handel, nijverheid, scheepvaart en arbeid in den weg staan: tegen het *beursspel* blijven die wetten krachteloos: de kapitalen ontvlieten elke degelijke onderneming; gestempeld scheurpapier heeft alléén aantrekkingskracht.

Hebt gij, lezers, ooit een beursuur doorgebragt op de beurs en op den Dam te Amsterdam? Hebt gij dáár die honderde en honderde jongelingen, die eenmaal de hoop onzer toekomst moeten worden, aamechtig naar de beurs zien loopen, bleek, mager, met holle oogen — de type van hen, die aan 't kansspel zijn overgeleverd — en elkander verdringende om een metalliek, om een Rus tegen $1/16$ of $1/8$ hooger of lager magtig te worden? Indien al die jeugdige handen en die jeugdige hoofden zich wijdden aan een wezenlijken handel, aan eene welvaart verspreidende nijverheid, aan kunst of wetenschap: hoe krachtiger ware onze nationaliteit, hoe hooger bloeide onze welvaart; met hoe vele zegeningen zou de arbeidende klasse hen overladen, die hoofd, hart en kapitaal aan eigen en 's volks welvaart wijdden! Die honderde en honderde speculanten — die dag noch nacht kunnen rusten, want zelfs in hun slaap zien zij den god des oorlogs de vermetele hand aan hun *papier* slaan — zij ontzenuwen ook de krachten van den middenstand. Overal, in alle plaatsen des lands, hebben zij hunne vertakkingen; door deze trechters wordt de *papierenstroom* overgebragt tot in de kringen van de kleinste fortuinen: zelfs de spaarpot der kinderen wordt met Darmstadter-loten gevuld! Wie neemt er deel in eene spoorweg-onderneming, die aan het geheele Vaderland voordeel belooft? Niemand. Wie aan eene weverij, spinnerij, ijzergieterij, porseleinfabriek, papiermolen? Niemand, niemand. Maar wie neemt deel in eene nieuwe Russische, in eene nieuwe Oostenrijksche leening? Iedereen: er wordt om gevochten; en men laat droevig de lip hangen, dat, er *niet meer papier* te krijgen is!

Helaas, die grootheid, waarop de Amsterdammer zich verhoovaardigt, zij is onze kleinheid.

Ziet dan ook de verslagenheid, de wanhoop, die zich van die speculanten meester maakt bij elke verwikkeling, welke in den politieken toestand ontstaat. Sla de droefenis gade, merkbaar tot in den kleinsten kring, waar men het zuur bespaarde penninkske van den ouden dag begraven heeft in een stuk papier. En toch, geene ervaring is bitter genoeg, om tot verandering van gedrag te nopen. De heden geleden verliezen schijnen slechts te strekken tot prikkel, om nieuwe leeningen tot verlaagde koersen in de blikken doozen weg te stuwen. Er wordt niet gevraagd — want de speler is zonder gevoel en zonder medelijden — *waartoe* zullen mijne kapitalen dienen? Zullen zij helpen 's Volks welvaart te verhoogen, de nijverheid uit te breiden, de beschaving te bevorderen? Of zullen er zwaarden voor gekocht, kogels en kanonnen voor gegoten worden, om volk tegen volk te vernietigen, duizenden in asch en rouw te dompelen, en voor eene nieuwe reeks van jaren ellende over de wereld te verspreiden? Neen, naar dat alles wordt niet gevraagd; alléén: hoe hoog is de premie, hoeveel provisie kan ik maken, hoeveel rente trekken?

Op dát beursspel rekenen de Vorsten. Het is hun steun en hunne toevlugt. De koffers van Amsterdam en andere groote plaatsen staan voor hen geopend; waarom zouden zij aarzelen daaruit te putten, om verkwistingen goed te maken, eerzucht te voldoen, onregt door 't geweld des krijgs te handhaven?

Wat treurt gij dan, mannen van 't geld, dat uwe

FANTAZYEN OVER EEN BEKEND THEMA.

> Süszes Leben; schöne freundliche Gewohnheit des Daseins und Wirkens
> Von Dir soll ich scheiden?
>
> VON GOETHE.

HOE SOMMIGEN HET LEVEN BESTEDEN?

ETEN, DRINKEN, SLAPEN, GENIETEN NAAR LIGCHAAM EN GEEST ENZ.

We bevinden ons in het rijk gemeubileerde, regt comfortable vertrek, waar we de leden eener aanzienlijke familie van tijd tot tijd binnenkomen, en ze ten tien ure in den morgenstond om de ontbijttafel vereenigd zien. Eenige nieuwspapieren en brieven voor de onderscheiden leden van het gezin liggen reeds sedert een uur op inzage en ontsluiting te wachten. Het politieke nieuws is spoedig doorgeloopen. Een enkele pikante aanspraak van vorst of minister — als zij namelijk in een fransch dagblad staat — wordt overluid gelezen, en door ieder op zijne wijze gerecenseerd. Aan postmerk en adres heeft men de schrijvers of schrijfsters der brieven spoedig herkend, en terwijl mevrouw de eene of andere passage, vrolijk of touchant, naar gelang van de stemming der schrijvers, voorleest, heeft mijnheer de brieven van zijn rentmeester of makelaar in effecten vlugtig doorgeloopen. Een brief ligt er nog ongeopend. Men kent de hand op het adres niet; dit wekt reeds een donker vermoeden. Eene brave weduwe, der familie bekend, vraagt een kleine gunst, en voorspraak voor haren zoon.

Terwijl mijnheer den brief aan mevrouw toereikt zegt hij „een fatsoenlijke bedelpartij. Daar zullen we wat aan moeten doen. Jeannette, gij spreekt van avond den hoofdinspecteur, — als ge er aan denkt spreek er dan met hem eens over. Ik zal *haar* maar wat geven. Maar vergeet toch niet, dat mijnheer en mevrouw Ledborne komen dejeuneren. — 't Is fataal weêr, anders zou ik nog een tourtje maken: nu ga ik een paar brieven schrijven. „ Doch eer de familie opstond, kwam de knecht binnen met een invitatie-billet voor eene soirée op morgen bij den minister van G***. „Houdt die verveling nooit op!„ zucht mijnheer. „Maar is de eer dan geen *sacrifice* waard?„ vraagt mevrouw. „Als mevrouw om haar toilet wordt geadmireerd.... " — „dan, „ viel mevrouw in, „heeft mijnheer er zijn aandeel aan. „ En op den achtergrond van beider hart stonden *geprezen worden* en *eer bedelen* als gedienstige drangredenen om de uitnoodiging allerbeleefdst te noemen.

Het morgenbezoek is afgeloopen. Een opengeslagen roman wacht slechts op de komst van mijnheer in zijn kamer, om in handen genomen te worden, terwijl mevrouw op de here bezig is aan de voltooijing van een smaakvol handwerk. Na het diner heeft mevrouw eenige huiselijke beschikkingen te maken, terwijl mijnheer in de societeit zijn geurigen kop koffij gebruikt. Er waren geen gasten, men was dus gelukkig vrij. Te huis komende, wordt mijnheer vergast op de nieuwste muzijk door zijne kinderen, of den een of anderen vriendelijken bezoeker, of den muzijkmeester, die les geeft, uitgevoerd. Doch te spoedig moet men dat genot ontberen, want het wordt tijd om zich voor het bal gereed te maken. „Maak, dat gij van nacht vooraan komt!" roept mijnheer zijn koetsier nog toe, bij het intreden van het hoofsche hotêl, waar het oog door schitterende pracht schier verblind wordt.

't Is laat in den nacht, maar wie kan na een bal zich terstond ter ruste begeven? Onder een verfrisschenden kop thee worden er behoorlijke recapitulaties gehouden: de toiletten gemonsterd, de personen beoordeeld, de attenties herinnerd, de *beaux mots* in het geheugen teruggeroepen enz.

De dag is doorleefd. Men heeft gegeten, gedronken, gelezen, geschreven, gewerkt, nog welgedaan, gedanst, de attentie getrokken, beleefdheid ontvangen, men was geëerd, geprezen, niet geërgerd, in niets gepasseerd, — wat wilde men meer? Men was gelukkig.

Gelukkig??

We treden de schamele woning van den daglooner binnen. 't Is aan den avond van een' voor hem langen dag. Niet lang na den opgang der zon was hij reeds in het open veld, niet om zich in het prachtigst tooneel der natu

fictieve waarden thans met den dag dalen? Gij hebt er zelf schuld aan. Opent uwe schatkamers voor alle degelijke, nut aanbrengende en welvaart verspreidende ondernemingen; sluit ze, sluit ze onverbiddelijk, voor elk oneregtvaardig, elk vernieling en ellende aanbrengend doel. Wanneer de Vorsten in Europa zullen weten, dat er geen geld meer te leenen is, ter voldoening aan eerzuchtige plannen, zij zullen minder gevoelig zijn en hooger tellen het behoud van den vrede, die voor het volk noodig is, om zich te ontwikkelen en te beschaven. Sluit die, moord en doodslag uitbrakende koffers van papieren-geld; leidt uwe jongelingschap op in een tak van handel of nijverheid; neemt deel in al wat de stoffelijke welvaart en de innerlijke kracht des lands kan doen verhoogen, en gij zult niet alleen het welzijn uws vaderlands bevorderen, maar ook er het uwe toe bijdragen, dat ook elders gelijke zin ontsta, om niet langer, ten koste van een vuig winstbejag, de middelen te verschaffen tot verspreiding van ellende en onheil.

Er zijn effecten genoeg in de wereld: zorgt nu eens voor fabrieken, voor trafieken, voor handel, voor scheepvaart en voor spoorwegen! Er zijn beunhazen te over in ons Vaderland: zorgt nu eens voor ijverige, bekwame jongelieden, die eenmaal de steun zullen worden voor ons dierbaar Vaderland

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN

van den 1sten en 4den *Junij* 1859 N°. 44. en 45.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.* BUITENZORG, *den* 28*sten Mei* 1859. (No. 10.)

(*Staatsblad no*, 32.)

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat het regentschap Sidhokarie (residentie Soerabaya) voortaan den naam zal voeren van Sidho-ardjo.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot resident der Lampongsche districten, R. Wijnen, thans die betrekking waarnemende.

Tot tweeden kommies op het kantoor van den Gouverneur van Sumatra's Westkust, C. A. van Dinter, laatst kommies op het bureau van den resident der Padangsche bovenlanden.

Tot kommies op het residentiekantoor te Sibogha (residentie Tapanoli), W. B. Davidson, laatst kommies bij den adsistent-resident van Priaman.

Tot kommies bij den adsistent-resident van Priaman, de kommies bij den controleur te Natal L. H. Marx.

Tot kommies bij den controleur te Natal, de klerk op het kantoor van den adsistent-resident te Padang S. N. Marx.

Tot kommies op het bureau van den resident der Padangsche bovenlanden, A. W. A. Scholte, laatst kommies op het kantoor van den assistent-resident van Aijer Bangies.

Tot kommies op het kantoor van den assistent-resident van Aijer Sangies, J. F. Scholten, laatst kommies op het residentiekantoor te Sibogha (residentie Tapanoli.)

Tot kommies bij de comptabiliteit op het bureau van den gouverneur van Sumatra's Westkust, C. W. A. Wijler, laatst tweede kommies op het kantoor van dien gouverneur.

Tot derden kommies ter algemeene secretarie de geëmploijeerde op dat bureau C. de Kock van Leeuwen.

Tot ambtenaar ter beschikking van den Gouverneur van Sumatra's Westkust, de gepensioneerde controleur der eerste klasse te dier koste V. Barthelemij.

Tot élève-translateur voor de javaansche taal te Djokdjokarta O. A. O. van den Berg, thans die betrekking waarnemende.

Tot leden van de sub-kommissie van onderwijs in de adsistent-residentie Krawang, de heeren A. E. C. Simons, A. de Serière en J. W. Cordromp.

Tot lid, tevens scriba der Commissie tot ondersteuning van behoeftige christenen in de Soerabayasche afdeeling, E. C. Bangert, adsistent resident voor de comptabiliteit en super-intendent van het vendukantoor aldaar.

Schutterijen, enz.

BIJ DE BATAVIASCHE SCHUTTERIJ.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, de tweede luitenant E. C. Bangert.

BIJ DE CHRISTEN SCHUTTERIJ TE PADANG.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, de kapitein kommandant mr. T. Schuurman, Jz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE AMBOINA.

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant Tan Abdul Mouid.

Tot eersten luitenant, de tweeden luitenant Djin Sukur.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant, de voormalige sergeant Tjin Kiat.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie D. der Kinderen.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op *Donderdag den* 30*sten dezer*, des morgens ten 10 ure, ten zijnen bureele eene heruitbesteding zal worden gehouden, van het eerste perceel der levering van rijst en olie in de districten op West Banka benoodigd voor 1359 tot 1860, en zulks overeenkomstig de voorwaarden, bekend gemaakt in de *Javasche Courant* van *den* 13*den April* ll. No. 30.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings billetten vóór of uiterlijk op den dag der heruitbesteding in te zenden en wijders daarbij in persoon dan wel bij gemagtigde tegenwoordig te zijn; zullende bij afwezigheid hunne billetten echter ook in aanmerking komen, mits de inschrijving volgens de voorwaarden gedaan is.

De Resident voornoemd,
SOERABAYA, VAN DER WIJCK.
den 8*sten Junij* 1859. (722)

De Resident van Soerabaya, maakt bij deze bekend, dat, overeenkomstig het bij staatsblad 1829 no. 67 opgenomen reglement, ten zijnen kantore op *Zaturdag den* 11*den dezer*, ten 10 ure eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den dadelijken overvoer van Soerabaya, naar Makasser van 800 ton steenkolen en zulks op de navolgende voorwaarden:

Art. 1. De overvoer moet dadelijk worden bewerkstellig d. De kolen moeten uiterlijk op den 19den dezer zijn ingenomen, en het schip, of de schepen den volgenden dag moeten vertrekken.

Art. 2. De voor den overvoer bestemde schepen moeten voor den afscheep der lading steenkolen, van landswege, doch voor rekening van den aannemer, zijn geëxamineerd en goedgekeurd, en in dezelve mag door den aannemer niet meer worden afgeladen, dan volgens verklaring van den havenmeester, door wien de schepen voor de reis geëxamineerd zijn, in dezelve voegzaam kan worden geborgen, terwijl bij eene overlading de gevolgen daarvan blijven ter verantwoording van den aannemer.

Art. 3. De steenkolen worden door den aannemer ontvangen in de hoofddepôt-pakhuizen te Soerabaya en worden afgeleverd in de pakhuizen te Makasser. Alleen de kosten van den overvoer der steenkolen naar- en den afhaal derzelve van boord komen ten laste van het gouvernement, terwijl het overschepen uit de praauwen ter plaatse van afscheep en in de praauwen ter plaatse van aanvoer door den aannemer moet geschieden.

Zoo noodig assisteert het bestuur den aannemer met werkvolk ten zijnen koste tegen de gewone betaling aan vrije arbeiders.

Art. 4. De kolen moeten *droog* worden uitgeleverd.

Art. 5. Ingeval de overvoer van de bovengemelde hoeveelheid steenkolen niet binnen den bij art. 1 bepaalden termijn plaats heeft, verbeurt de aannemer eene boete van 200 gulden, voor elken dag verzuim, onverminderd dat het gouvernement zich de bevoegdheid blijft voorbehouden, om *onmiddelijk* in den overvoer op eene andere wijze te doen voorzien, in welk geval de aannemer verpligt is te voldoen de meerdere vrachtgelden en onkosten, welke door zoodanige voorziening van steenkolen door den lande betaald worden.

Art. 6. De vrachtpenningen worden berekend naar de hoeveelheid welke den aannemer ter overvoer is afgeleverd, en niet naar de hoeveelheid welke werkelijk door hem wordt uitgeleverd.

Art. 7. De aannemer onderwerpt zich aan het reglement op het berekenen, valideren en afschrijven van spillagien, enz., gearresteerd bij besluit van Kommissaris-Generaal dd 14 Mei 1827 no. 18.

Art. 8. De vrachtpenningen worden voldaan in de voor Nederlandsch-Indie wettige betaalmiddelen, bedoeld bij staatsblad 1854 no. 62, te Makasser of te Soerabaya, ter keuze van den aannemer, op de daartoe door hem in duplo intedienen rekeningen, onder overlegging van het factuur en het bewijs van uitlevering, beiden afgegeven voor origineel.

Art. 9. De aannemer stelt ten behoeve van het gouvernement, voor de rigtige nakoming der door hem aantegane verbindtenis, twee gegoede borgen, tor beoordeeling van den resident; wordende met den aannemer een notarieel kontract gesloten waarvan de kosten voor zijne rekening komen.

Art. 10. De aannemer gedurende den loop van het aantegaan kontract komende te overlijden of op eenige andere wijze buiten staat gerakende om zelf voor de behoorlijke en geregelde volbrenging der aangegane verbindtenis te zorgen, gaat het kontract over op zijne erfgenamen of regtverkrijgenden, dan wel op diegenen die in het beheer van zijne zaken of van zijnen boedel mogten worden gesteld, tenzij hierin, met goedvinden van belanghebbenden, door het gouvernement op eene andere wijze mogt worden voorzien.

In geen geval worden de door den aannemer te stellen borgen van hunne aangegane verbindtenis ontslagen.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijving-billetten tijdig vóór het tijdstip der te houden uitbesteding intedienen.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
9 *Junij* 1859. (725) VAN DER WIJCK.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand	Junij	op den	19den.			
„ „ „	Julij	„ „	2den	en	20den.
„ „ „	Augustus	„ „	3den	„	18den.
„ „ „	September	„ „	2den	„	18den.
„ „ „	October	„ „	3den	„	19den.
„ „ „	November	„ „	2den	„	18den.
„ „ „	December	„ „	3den	„	19den.

des namiddags te vier ure.

(*Voor de policie*) De brug, gelegen voor het établissement van de Heeren CURTIS & DORMAER, *Oostzijde der Kalie-maas*, vernieuwd moetende worden zoo wordt der gemeente bekend gemaakt dat van af *maandag den* 6 *dezer* de passage aldaar gestremd zal zijn tot eenen nader bekend te maken dag.

De assistent Resident voor de policie,
(696) E. DIBBETS.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 10*den Junij* 1859.

Bij den heer Anemaet in de Kampong Bibis.

Op Zaturdag den 11*den Junij* 1859.

Bij den kapt. Stennekes aan den Grisseeschen weg.

---

te verlustigen, maar om met graven en spitten in het zweet zijns aanschijns zijn brood te verdienen. Met bijgend verlangen was het middaguur verbeid, waarop de met huiswerk en kinderenzorg belaste huisvrouw het sobere maal gereed had.

Geene andere bestemming bad de tweede helft van den dag dan de eerste — het avondmaal wacht; de dag is ten einde. Gelukkig had de man kunnen zorgen, dat hij met vrouw en kinderen eerlijk en behoorlijk aan aardappelen en brood — dat is: aan zijn leven — kon komen. Misschien zou hij nu meer dan voor brood alleen kunnen leven; maar, hoe weinig de geest ook vermoeid is, het ligchaam eischt rust, en — dit heeft hij vooruit boven velen — beide genieten die rust gelijkmatig.

Wat is er geleefd? We zouden kunnen zeggen: het uurwerk is afgeloopen, en elk uur van den nacht is een slag, om het voor den volgenden dag weer op te winden.

„Mijnheer, daar is iemand die vraagt of u dit artikel ook wat minder kunt geven?„ Met deze vraag komt de winkelknecht haastig het slaapvertrek binnen van mijnheer D***, die gehoopt had nog eenige oogenblikken langer te kunnen blijven liggen. Met een: „ik kom voor, Christiaan, „ stapt de heer D*** het bed uit, terwijl hij intusschen over de waarde van het artikel nadenkt. Zoo begint zijn dag met berekening. Groot- en kleinhandelaars komen hem spreken; kassiersknechts worden uitbetaald of, na behoorlijke aanteekening, tot na acht dagen bescheiden. Beurtelings wordt hij in pakhuis en winkel, of op het kantoor gewacht. De post komt en gaat, er worden bestellingen gedaan en gevraagd. Het commissiegoed wordt gepakt en goederen in ontvang genomen. Zoo gaat het tot beurs of tot etenstijd toe. De laatste is verre van rustig te zijn en om eens een poos gemakkelijk te zitten. De patroon klaagt niet te hard, als hij van tijd tot tijd eens moet opstaan, om den winkelknecht af te lossen, of te hulp te komen. Door gewoonte schaadt het zijn eetlust niet, moet hij nu en dan zijne plaats aan tafel verlaten.

De namiddag geeft eenige rust, waar hij naar verlangt en als rust ook besteedt. Nu vroeger, dan later in den avond is hij eerst gereed met het bijhouden der boeken, met afrekening en het opmaken van debet en credit. En wie misgunt het den ijverigen, voor vrouw en kinderen werkzamen man, dat hij, is er tijd en gelegenheid toe, in vriendenkring of societeit, bij spel of vriendschappelijken kout zich ontspant van de drukten des daags?

Te huis gekomen, hoort hij nog wat is voorgevallen gedurende zijn afzijn, en met de berekening wanneer er wissels vervallen en pretensies kunnen worden ingevorderd legt hij zich ter ruste.

De koopman heeft geleefd, geleefd voor den handel alleen. De handel heeft zijn denk- en geestkracht geheel ingenomen. Als burger, als verzorger van zijn gezin heeft hij zijne pligten vervuld, — maar het zieleleven? .... het concentreerde zich in den handelsgeest, die hem boven alles beheerscht.

„Mevrouw zit reeds een uur aan tafel, mijnheer, en op u te wachten," dus sprak de dienstbode met de kruk van de deur in de hand den beroemden kunstenaar toe, die in zijn atelier vrouw en kinderen, eten en drinken, en heel de wereld vergat. Als uit een' droom ontwakende, zei hij, dat hij onmiddellijk zou komen, geschiedde het ook eerst na verloop van een half uur en herhaalde aanmaning.

— „Ik geloof bijna," dus sprak, toen hij aan tafel zat, zijne vrouw hem toe, „als gij in uw atelier u bevindt, George, dat gij er als vastgenageld zijt."

— „O, die goddelijke kunst, Leonore! Jammer dat 's menschen leeftijd zoo kort is, om er ver in te vorderen."

— „Maar, melieve, gij zoudt veel langer leven, als ge wat minder aan de kunst deedt."

— „Minder aan de kunst? Is dan niet ieder uur verloren, dat we aan haar niet wijden?"

— „George, gij spreekt van wij, alsof ik en anderen met mij geen ander begrip van leven nog hadden."

— „Dat is zoo: maar een leven zonder kunst, wie kan dat nog een leven noemen?„

— „Zonder kunst om te leven meent gij misschien?„

— „Gij weet niet, Leonore, welk verdriet gij mij aandoet, door mij dus uit mijn hemel op eene stoffelijke aarde te rukken. Neen, wat Schiller van de wetenschap zeide, zeg ik van de kunst: zij is mij eene hemelsche godin, die ik vereer en aanbid en aan wie ik mij toewijd met ligchaam en geest.„

— „George, ik bewonder uwe kunst, de scheppingen

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

K. A. WERTHEIM
met
L. W. BINKHUIJSEN.

SOERABAYA, 4 *Junij* 1859.
Eenige kennisgave. (698)

Getrouwd:

D. P. ROSS
met
O. J. H. RAKET.

KEDIRIE 4 Junij 1859.
Eenige Kennisgave. (701)

STERFGEVAL.

Heden overleed onze zwager en neef, de Heer D. H. KOLFF in den jeugdigen ouderdom van 25 jaren.
SOERABAYA, C. VON OVEN.
26 *Mei* 1859. (708) W. H. VON OVEN.

VENDUTIE VAN ONROERENDE GOEDEREN.

Op *Vrijdag den 10den dezer* des voormiddags ten negen ure zullen, ter plaatse waar dezelve zijn gelegen, publiek worden verkocht, de navolgende goederen:

1°. EEN ERF met daarop staand groot STEENEN, met PANNEN GEDEKT WOONHUIS, PAKHUIS, twee PEDAKKEN en WAGENHUIS, gelegen in de kampong *Bibis* alhier, blok No. 3, Wijk T. bij de verponding geregistreerd No. 1204.

2°. EEN ERF met het daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKTE PEDAK, gelegen als voren, bij de verponding geregistreerd onder No. 1519. en

3°. EEN ERF met de daarop staande drie STEENEN, met PANNEN GEDEKTE PEDAKKEN, gelegen als voren, bij de verponding geregistreerd onder No. 1520.

Zullende deze perceelen eerst ieder afzonderlijk en daarna in ééne koop worden geveild. (691)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaturdag den 11den Junij a. s.

Ten huize van den kapitein der infanterie P. L. STENNEKES, aan *den Grisseeschen weg*,

DOOR

MARTENS & CO.

Van eenen netten inboedel, bestaande uit fijn gepoelitoerde Meubelen, als Kasten, Tafels Stoelen, bekleedde Banken, Consoles, IJzeren Ledikanten, Spiegels en Schilderijen, Hang en Staande Lampen, enz., enz. (710)

VENDUTIE VAN JATTIEHOUT

TE GRISSEE.

Op *Dingsdag den 14den Junij* aanstaande zullen te Grissee worden verkocht eene aanzienlijke hoeveelheid JATTIE HOUTWERKEN, geschikt voor huis- en scheepsbouw, op de stapelplaats van den Heer P. C. VAN ROIJEN aldaar. (625)

VENDUTIE.

Op den 14den Junij a. s.
Voor de toko van

M. E. HAMBERBURG.

Van MAHONIJ-HOUTEN WASCH-TAFELS.
TOILET-SPIEGELS.
KINDERSPEELGOED.
KINDERHOEDJES.
SPIEGELS.
LAMPEN.
KLOKKEN.
THEESERVIEZEN.
VOETENBANKJES.
HAANTJES-BIER.
MEUBELAIR.
en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (721)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 15den dezer

Zal de vroeger geannonceerde verkoop, ten behoeve des boedels van wijlen **J. F. Beekman**, plaats vinden, **der huurregten** van het daarbij bedoeld **huis**, en van **het regt van weder inkoop** van hetzelve, onder de voorwaarden:

1ste dat de eventueele kooper van de huurregten, het van af dien dag zal kunnen verhuren of bewonen tot den 23sten Januarij 1862, behoudens zijne verpligting om aan hetzelve alle noodige reparatien te bewerkstelligen en om de grondhuur te voldoen.

2de dat de kooper van het regt van weder inkoop, vóór of op den 24sten Januarij 1862, aan den heer **Jansen** zal moeten betalen de hem kompeterende *f* 6000.— om op laatstgemelden datum het huis in vrijen eigendom te bezitten.

Zullende bij die gelegenheid tevens worden verkocht EENIG GOED ONDERHOUDEN MEUBELAIR en goedo groote JATTIE-BALKEN. (717)

HOUT-VENDUTIE.

Op Donderdag den 16den dezer:

op het établissement van de Heeren CURTIS & DORMAER,

Van eene aanzienlijke partij LIGTE BALKJES en KROMHOUTEN, geschikt voor huis-en-scheepsbouw, voor rekening van.

(724) **CURTIS & DORMAER.**

VENDUTIE.

Op *den 23°. dezer*, zullen te *Grissee* worden verkocht DE VASTIGHEDEN toebehoorende tot den boedel van wijlen SECH SAID BIN OSMAN BAHASOON, zoomede de mede tot dien boedel behoorende ter reede aldaar liggende vaartuigen **MOOLKOOL BAHAR** en **FATHOOL BAHRIE.**

Informatien kunnen worden ingewonnen bij SECH SAID BIN AWAL BOEB-SAID te Soerabaya. (718)

UITBESTEDING.

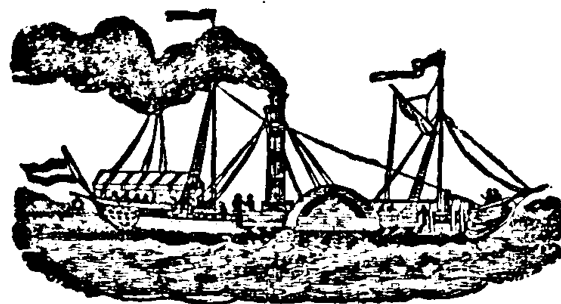
Op den 27sten Junij 1859.

Zal door den ondergeteekende des morgens ten 9 ure ten zijnen bureele eene openbare uitbesteding gehouden worden voor de levering van 2000 STUKS SLAGT-OSSEN, ten behoeven der troepen in de Wester-afdeeling van Borneo.

De voorwaarden liggen van af heden, dagelijks van 's morgens 7 tot 12 ure, ten zijnen bureele ter inzage.

SOERABAYA, *De Onder-Intendant der*
30 *Mei* 1859. *2de klasse in de 3de Militaire afdeeling op Java,*
(679) H. VEMER.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMVAART-DIENST.

TUSSCHEN
SOERABAYA en BATAVIA.
Op den 12den en 22sten Junij a. s.
Adres bij
(670) W. CORES DE VRIES

HET STOOMSCHIP AMBON,

KAPITEIN A. G. BOSCH.

Vertrekt op *Woensdag den 15den a. s.* naar MACASSER, TIMOR KOEPANG en de MOLUKKOS.
Adres bij
(719) W. CORES DE VRIES.

STOOMVAART.

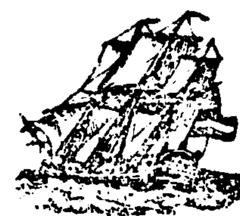
TUSSCHEN
BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA.
Het stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN

Kapitein E. LEWIS.
Vertrekt van BATAVIA, den 12 en 27 Junij, 12 en 27 Julij.
Vertrekt van SOERABAYA, den 20 Junij, 6 en 20 Julij en 5 Augustus.
De Agenten,
(716) FRASER EATON & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden het snelzeilend barkschip **CORNELIS GIPS**, gevoerd door kapitein M. VAN RIJN VAN ALKEMADE.

Om in het laatst der maand *Junij* te vertrekken.

---

van uw genie. Ik vereer het in u, dat gij haar, als anderen, niet slechts beschouwt als eene melkgevende koe, die ons ruim van boter voorziet, — maar dat gij het kunstleven maakt tot het hoogste doel van uw aanzijn, is dat geen veronachtzamen uwer hoogere bestemming? Gij zijt edeler, dan wie aan het stoffelijke zich slechts hecht, in het stoffelijke slechts leeft, maar egoïst zijt ge niet minder dan hij. Gij buigt u neder voor de hemelsche godheid, die gij in de kunst vereert, maar klimt gij wel op tot den Schepper van het genie? Gij leeft — maar voor u zelven het meest, voor de uwen, voor den medemensch het minst, en wat leeft ge dan eigenlijk?„

— „Ik leef en sterf voor de kunst, Leonore. Laat ons daarom opstaan, eer mij de trekken ontglippen, die aan mijn studiebeeld leven en geest moeten bijzetten ....„ en te gelijk was hij opgestaan, om naar zijn atelier zich te begeven.

Leonore wischtte een traan uit haar oog en bad in stilte, dat haar George het leven beter mogt leeren begrijpen.

Begaven we ons naar het studeervertrek van den geleerde, die voor de wetenschap leeft en voor haar alleen, we zouden, als we van het leven een hooger begrip hebben, er reden vinden om met de vrouw van den beoefenaar der kunst denzelfden wensch uit te boezemen. We vertegenwoordigen ons daarom, om nog eene andere beeldtenis voor onzen geest te brengen, liever nog den man, die geene eigenlijke betrekking heeft in de maatschappij — een eerepostje misschien, om zich toch met iets onledig te houden, maar die er slag van heeft om het leven te genieten. Niet vroegtijdig kunt ge bij hem te regt, want slaapt hij ook niet al te lang. hij wordt toch niet gaarne in het morgenuur bij het smakelijk ontbijt en onder het lezen der couranten gestoord. In de politiek is hij niet geheel vreemdeling, al trekt de beschrijving van feestmaal en feestdos, van parade en optocht zijne aandacht het meest. Het nieuws uit Duitschland, als het de verwikkeling der Duitsche staten betreft, heeft hij opgehouden te lezen, doch al wat er in Parijs voorvalt boeit hem te meer. Met een juistheid die verbaast, kan hij u het getal der gesneuvelden in den oorlog, of der genoodigden op een luisterrijke partij opnoemen, terwijl niemand in de advertenties meer te huis is, dan hij. Dit kost tijd op zich zelf, maar nog meer gaat er heen met de wenschen, die na lecture der couranten, bij hem opkomen, het verlangen naar een en ander dat bij hem is opgewekt, Zijne plannen voor het diner worden gemaakt, en als men hem daarnaar komt vragen, evenaart men hem in vlugheid en naauwkeurigheid niet. — Er ligt een voorraad van amusante boeken op heim te wachten; meen daarom niet, dat hij geen stichtelijk boek in de hand neemt. Een traan welt in zijn oog, als hij den pligt der mededeelzaamheid ernstig en hartroerend hoort aangeprezen, en al is er op dit oogenblik geen hulpbehoevende, die hem iets vraagt in zijn nood, in zijn hart doet hij wel aan velen, en als ge u bij hem, nu of later, aanmeldt om ondersteuning voor een' nooddruftige, dan is zijn hand gereed om aan de inspraak van zijn hart te voldoen. — „Als ik maar gezond mag blijven!„ — die wensch stijgt gedurig uit het binnenste van zijn gemoed, als vreesde hij, dat zijn genotvol leven dien wensch kon verijdelen. Dikwijls vormt hij een plan om te gaan reizen, maar als hij dan aan het gemakkelijk uitrusten denkt, is het hem, of hij het plan vormt om zijn tegenwoordige rust te verstoren. — Hij kent tot op den cent na zijne inkomsten, maar telkens als er een dag komt, om van verschillende effecten de coupons af te knippen, worden de interessen nog eens zorgvuldig berekend, en wordt er nog eens een overslag van de uitgaven gemaakt, om met een batig saldo uit te komen.

Matig dineert hij, maar lang zit hij aan tafel; want al kort de siësta ook een uurtje, de namiddag is lang, en eerst tegen of in den avond kan hij uitgaan, of komen hem zijne vrienden bezoeken. Geen guller gastheer dan hij, die u steeds aan de praat houdt, en bij het vervliegen der uren en het ontkurken der flesschen nog spraakzamer wordt. Zijne vrienden vertrekken. — Hij heeft de voldoening, dat hij hun een' aangenamen avond verschaft heeft.

Een dag korter is zijn genotvol leven geworden, maar heeft hij voor zijne ziel een dag langer geleefd?

(*Wordt vervolgd.*)

Het schip heeft luchtige en zeer nette inrigtingen voor passagiers en voert eenen geëxamineerden scheepsdoctor.

Adres bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* en alhier en te BATAVIA en SAMARANG bij

(684) *De Agenten*,
B. KOPERSMIT & CO.

BILLIJKE PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden aan eene fatsoenlijke Vrouw of Dame, onder voorwaarde, gedurende de reis de verzorging van eene Dame en Kindje op zich te willen nemen.

Het vertrek van het schip is bepaald tegen *medio Julij* aanstaande. Adres bij

De Agenten,
(693) SCHIMMELPENNINCK & CO.

VRACHT EN
PASSAGE NAAR MACASSAR.

Wordt aangeboden met het eerstdaags verwacht wordende Nederlandsch schip **CANTON**, gezagvoerder TWEKHUIS.

Provisioneel is de zeildag bepaald vóór Ultimo dezer.

Ter bijlading gelieve men zich te vervoegen, bij

De Agenten,
(713) SCHIMMELHENNINCK & CO.

PRAAUWEN-VEER TE SOERABAYA.

Vergadering van stemgeregtigde deelhebbers in dat veer op *Zaturdag den* 18*den Junij*, des namiddags ten 2 uur, in het locaal der *Handels-vereeniging*, tot wijziging van het Reglement. (720)

De ondergeteekende geeft bij deze het geëerde publiek te kennen dat van af 1e Mei **het logies** in zijn Hôtel op *f* 5 per dag is gesteld.

Nemende tevens deze gelegenheid te baat het HOTEL DE COMMERCE, zijnde zeer gunstig gelegen, aan te bevelen.

(550) **F. SCHMID.**

Maatschappij: DE ATLAS.

Fabrijk van Stoom- en andere Werktuigen,
TE AMSTERDAM.

De Directie berigt, dat ten gevolge van het bedanken der **O.-I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente (Kantoor Batavia)** voor de volmagt op haar vroeger verstrekt, zij tot haren algeheelen gevolmagtigde benoemd heeft, haren Ingenieur Werktuigkundige, de Heer ***Mathias van Geuns, Jzn.***

Zij neemt de vrijheid dezen Heer, bij alle Heeren Fabriekanten bijzonder aan te bevelen, en vleit zich tevens al meer en meer het vertrouwen waardig te blijven, waarmede men deze Maatschappij door de opdragt van bestellingen zoude willen vereeren.

AMSTERDAM, *De Directie voornoemd*,
1 *April* 1859. (711) H. P. VAN HEUKELOM.

Met referte aan bovenstaande advertentie heeft de ondergeteekende de eer aan Heeren belanghebbenden te berigten, hij voorloopig verblijf houdt te *Cheribon*, en zich aanbeveelt voor de levering van alle mogelijke STOOM- en andere WERKTUIGEN voor SUIKERFABRIEKEN, als.

Luchtledige Kooktoestellen, met toebehooren.
Suikermolens, zoo met Stoom als met water te drijven.
Verbeterde, enkelde Centrifugaaltoestellen.
Uitdamptoestellen, zoo met Stoom als met open vuur te verwarmen.
Defecatie toestellen. met toebehooren.
Gegoten IJzeren Batterij ketels, met bij behoorend Brandwerk.
Bezinkbakken, Vochtheffers, Koelbakken.
Schuimpersen, enz. enz.

VERDER:

Stoomwaterpomptoestellen, zoo vaste als mobiele.
Stoomhoutzaagtoestellen.
Stoomrijstpelmolens.
Tabakspersen, enz enz.

Alles tegen zeer billijke prijzen en aannemelijke voorwaarden, kunnende de verzekering geven van goede, juiste en vlugge afwerking volgens bestelling van Heeren ***Fabriekanten***, of volgens de laatst uitgevondene, verbeteringen.

De Agent der Maatschappij de Atlas,
(712) **M. VAN GEUNS Jzn.**

Met referte tot onze advertentie in *den Oostpost* van 2 dezer No. 44, is nog dienende dat de liquidatie der firma J. A. A. NICOLAI & Co, alleen aangaat de toko- en leverancie zaken.

(697) J. A. A. NICOLAI & CO in liq.

BATAVIASCHE SCHOUWBURG-LOTERIJ.

Onder referte aan de advertentie van de Directie der BATAVIASCHE SCHOUWBURG LOTERIJ, meldende dat de trekking den 20e. dezer maand zal plaats hebben, maken de Ondergeteekenden bekend, dat er nog slechts 32/4 LOTEN bij hen te verkrijgen zijn.

(714) SCHIMMELPENNINCK & CO.

MR. LECOTEIJ.— DE BATAVIA.

Previent le public de Soerabaya de son arrivée en cette ville avec une partie de son matériel pour DORURES bronzes, FABRIQUE DE LETTRES ET ENSEIGNES en tous genres, ornements pour marquiser EN CADREMENTS de TABLEAU, réparations d' antiquités, brunissage de cuivre, etc. (715)

Geldloterij ten behoeve van den Bataviaschen Schouwburg.

(Gratis) De directie van het Bataviasche Tooneel brengt ter kennis van het publiek, dat zij heeft vermeend, uit aanmerking van het gering getal onverkocht gebleven loten, de sluiting der geldloterij te moeten verschuiven tot op den 20sten Junij 1859, ten einde alzoo de gelegenheid te laten om *alle* loten te plaatsen.

De dag der trekking zal nader worden bekend gemaakt.

De Directie voornoemd,
BATAVIA, J. M. TIEDEMAN.
21 *Mei* 1859. WAANDERS.

HET HUIS in de 2e. *Kalie Sosok*, thans bewoond door den Heer C. J. PIETERS.

(727) F. W. RIES.

100.000 STEENEN (Hardgraauwe Moppen) te bevragen bij

(694) SCHIMMELPENNINCK & CO.

WEDEROM ONTVANGEN

DÉGÈRES PAUILLAC, en
COGNAC van het gerenommeerde merk *Jules Robin & Co.*

(700) Bij GEBR. VAN DELDEN

PAS ONTVANGEN
PER DRIE VRIENDEN.

ECHTE JOUVIN - GLACÈ - DAMES - HANDSCHOENEN van No. 6 tot 7¼.

(726) MARTENS & CO.

FROMAGE GRUIJERE
EN
SAUCISSONS DE WESTPHALIE,

(707) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

WISSELS OP NEDERLAND.

(647) MATHIEU EBBS RUYS & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

(643) Bij ANEMAET & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(503) Bij HILL BROEKMAN & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(709) Bij B. J. VAN ECK & CO.

E. FUHRI & CO.

HEBBEN PAS ONTVANGEN,
EEN ASSORTIMENT FRAAIJE ACCURAAT LOOPENDE GOUDEN en ZILVEREN HOROLOGIEN van de best bekende fabriekanten. (610)

GROENE ZEEP, in vaatjes.

ONTVANGEN
(699) Bij GEBR. VAN DELDEN.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

MET DEZE MAIL ONTVANGEN:

Zeemans-Almanak 1860. . . . *f* 7.— (659)

HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

Groote hoeveelheden dezer weergalooze Medicijnen worden thans in Oost-Indië en de Indische Archipel gebruikt. Men vindt dezelve bijzonderlijk geschikt voor de Oostersche klimaten, en Inboorlingen zoowel als Europeërs hebben uitgevonden dat de delfstoffelijk bereide medicijnen, welke vroeger zoo veel aftrek hadden, hoe krachtdadig ook werkende in sommige gevallen, echter te vaak veel schadelijker zijn in derzelver gevolgen dan de ziekte zelve. Holloway' Pillen en Zalf zijn bereid uit niets anders dan wat tot het plantenrijk behoort, en zoo eenvoudig en heilzaam zijn derzelver bestanddeelen dat zelfs het zwakste ligchaamsgestel nimmer door dezelve, ook geen oogenblik, benadeeld kan worden In ongesteldheden der Lever en Maag zijn deze Pillen een Specifiek, en alle andere ziekten moeten voor het gebruik der Zalf wijken.

Verkrijgbaar à contant bij E. FUHRI & Co, te *Soerabaya*, tot de ondervolgende prijzen: (663)

DOOZEN PILLEN van *f* 1.— *f* 3.— en *f* 5.—
POTTEN ZALF . „ „ 1.— „ 3.— en „ 5.—

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

TE SOERABAYA.

MET DEZE MAIL ONTVANGEN:

J. BOELEN, Nederland's Zeemagt in verband met zijne Overzeesche bezittingen. . . . . . *f* 2.

A. COQUEREL, Stichtelijke verpoozing, door C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA in 4 afl. . . . *f* 8.

L'Empereur Napoleon III et l' Italie, cinquieme édition. . . . . . (586) . . . . . . *f* 2.

SOCIETEIT CONCORDIA.
THÉ-DANSANT.

Op den 17*den Junij* 1859.

De Secretaris,
(723) STOELMAN.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. DE JONG vertrekt naar Nederland. (695)

NEDERLANDSCH-INDIE.

CELEBES. — Volgens berigten over de maand April liet de rust en tevredenheid binnen de landen onder 's gouvernements beheer niets te wenschen over.

In de afdeeling Noorderdistricten was, op eenige velden na, de padi-aanplant afgeloopen en beloofde eenen niet ongunstigen oogst.

Het padigewas in de afdeelingen Tello en Zuider districten stond over het algemeen bevredigend. Men was bezig aldaar te oogsten. In de afdeelingen Boelekomba en Bonthain was de bevolking bezig de velden te bearbeiden.

Volgens berigten, van de landzijde verkregen, hield de Koningin van Boni steeds te Pasempa verblijf. Hare omgeving bestond, behalve in eenige andere prinsen en princessen, ook uit Aroe Timoeroeng en de dochter van Aroe Palakka.

Datoe Sawito zou evenwel zijn bivouac te Pasempa opgeslagen hebben en zich onledig houden met het opwerpen van eene benting, waartoe eenige duizende personen te Pasempa verzameld waren.

Men verhaalde, dat de Koningin van Boni zich bij den vorst van Soping had beklaagd, omdat Ambona Salenké, (prins van Soping, die om aan de Koningin hulp te bieden naar Boni was vertrokken, bij zijn vertrek van Boni naar Soping had weggevoerd 2 paarden en 150 karbouwen aan de Koningin toebehoorende, en een 40tal personen van Palakka.

De expeditionaire troepen zouden naar Tanette optrekken om van daar verder op te rukken naar Mario. Volgens nadere berigten loopende tot 15 Mei vertoonde de vijand zich af en toe in de omstreken van de versterking Batjoa, zonder echter iets te ondernemen. — Men vermoedde, dat hij zich met veel paardenvolk in de nabijheid ophield. Den 29sten April hadden twee personen, een te voet en

de ander te paard zich in eene dreigende houding op 400 passen van het fort vertoond. Een schot uit een tirailleurgeweer deed hen everhaast de vlugt nemen. Door de zware regens was een gedeelte der courtine tusschen het noorder- en ooster-bastion van het fort ingestort. — Men was bezig deze weder op te werpen.

De gezondheidstoestand der troepen en koeli's liet te Batjoa te wenschen over; te Boelekomba herstelden de zieken langzaam, evenals de ziektetoestand der troepen te Makasser verbeterde. Aan de kazernes te Batjoa werd met kracht gewerkt. Alle troepen der expeditie zijn te Makasser aan wal. Het 14de bataillon, de artillerie, en kavallerie, zoomede eene kompagnie van het 8de bataillon infanterie, bewoonden de steenen gebouwen, vroeger door de militairen der vaste bezetting bezet. De vijf overige kompagnien van het 8de bataillon waren in tijdelijke kazernes van bamboe gelegerd. De goede voeding en verpleging, alsmede rust, doen eene spoedige herstelling der zieken te gemoet zien.

AMBOINA. — De berigten over de maand April jl. behelzen het navolgende:

In de negorij Koilolo, op het eiland Haroekoe, hadden den 13den eenige ongeregeldheden plaats. Een groot gedeelte der mannelijke bevolking dier negorij vereenigde zich in het bosch, om zich onder eede te verbinden, den nog minderjarigen regent tot hunnen bestuurder te verzoeken.

De gedurende de minderjarigheid van dien regent met het bestuur der negorij belasten radja mogt het gelukken 9 der weerspannigen in handen te krijgen en op de baileo (negorij's vergaderplaats) op te sluiten.

Den volgenden morgen kwamen echter 8 anderen op de baileo, en stelden de gearresteerden, in weerwil van de daarbij geplaatste wacht, in vrijheid.

De op het geschreeuw toegesnelde radja en de kapala soas konden de rust niet herstellen.

Bij de overige onruststokers hadden zich inmiddels nog 14 andere gewapende personen gevoegd, den regent op alle mogelijke wijze uittartende, terwijl twee kapala soas met stokslagen werden mishandeld.

De adsistent-resident van Saparoea begaf zich onmiddelijk, op het door den radja gedaan verzoek, naar Kailolo en slaagde er in de rust te herstellen.

25 der voornaamste onruststokers zijn naar Amboina gezonden, ten einde voor den grooten landraad te worden teregt gesteld. Eenige andere als minder schuldig zijn policioneel gestraft.

De oorzaak van deze ongeregeldheden is niet bekend.

Het is den adsistent-resident van Hila en Larike, belast met eene zending naar dat gedeelte van Ceram, ter afdoening van de sedert 30 jaren tusschen de hoofden van Sapoelewah onder Hila en den regent van Hatoewe onder Wahaaij bestaande, doch altijd onbeslist geblevene geschillen over de grensscheiding tusschen de afdeeling Wahaai en Ceram's noordkust onder Hila, mogen gelukken die geschillen in der minne bij te leggen, zijnde alstoen beslist, dat het gezag van den sanirie raad van Sapoelewah, voor zooveel betreft de godsdienstige instellingen des lands over de binnenlandsche bevolking, behoorende tot het betwiste landschap, voortdurend zal worden erkend, terwijl in zaken en regelingen het bestuur betreffende, dat landschap ondergeschikt zal worden beschouwd van Hatoewe onder Wahaai.

Bij deze gelegenheid zijn verscheidene Alfoersche negorijen door voornoemden adsistent-resident bewogen, om zich aan het strand te vestigen onder het onmiddelijk gezag van het gouvernement.

Daartoe hebben zich 4000 zielen verbonden.

(*Java Court.*)

ENGELAND.

De *Times* zegt: Op de zeekust van de twee rijken, welke nog naauwelijks in het volkeren-gezin opgenomen zijn, van China en Japan, volgen de gebeurtenissen met echt Oostersche spoed op elkander; immers in het Oosten is er niets tusschen volstrekten stilstand en omwenteling. In weerwil van de proclamatien van ons gouvernement en in strijd met al de voorschriften eener gezonde staatkunde, zijn de Europesche kooplieden zoo ongeduldig in hun verlangen om van de nieuwe gelegenheid tot handelsverkeer gebruik te maken, dat zij op de diplomatie met haren tragen voortgang niet konden wachten. Nog vóór de bekrachtiging der onlangs gesloten verdragen, en vóór de dagteekeningen waarop de handel met de nieuwe havens van China en met de groote steden op de Japansche kust wettig wordt, voeren zij hunne koopwaren in menigte aan en bevrachten zij hunne schepen voor de terugreis met producten van die landen. Wij hebben nu voor ons eene lijst van den uit- en invoer, welke in den korten tijd van twee maanden tusschen de havens van Shanghai en Nagasaki heeft plaats gehad; en deze lijst noemt veel grooter hoeveelheden en een grooter aantal artikelen, dan wij van dezen handel met Japan, zelfs in eenen Staat van meerdere ontwikkeling, zouden verwacht hebben. Nog is het sluikhandel, gelijk van zelf spreekt, maar daaruit blijkt reeds wat er kan en zal gedaan worden. Een van de groote handelshuizen van Hongkong heeft een schip van zes honderd ton in vaste vaart tusschen China en eene plaats op de oostkust van het Japansche eiland Niphon gesteld. Dit voorbeeld heeft de aandacht van anderen getrokken en wij vernemen, dat er reeds groote sommen gelds gewonnen zijn door speculanten in was, in olie en in eenige voedselstoffen, welke bij de bevolking van Japan en bij die van China evenzeer in den smaak vallen. Buitendien gaan er schepen regtstreeks van Singapore, geladen met producten van het schiereiland van Malacca. Klaarblijkelijk is er een wedstrijd begonnen om de voordeelen van dezen handel, waarvoor eerst onlangs de weg is open gesteld. De kooplieden willen niet wachten; zij jegen naar persoonlijk voordeel, en bekreunen zich niet om proclamatien noch om het gevaar, waaraan zij den goeden naam onzer natie en hare duurzame belangen bloot stellen. Het is zeer verkeerd, maar het is werkelijk het geval; en dit zoo zijnde, is het noodig de aandacht op dit feit te vestigen en onze gezagvoerders opmerkzaam te maken op de noodzakelijkheid, om iets meer te doen dan aan de Japanners te kennen te geven, dat zij wel zouden doen met de ladingen verbeurd te verklaren en de zeelieden te straffen, die alzoo onwettig op hunne kusten komen. Zoo ver wij vernomen hebben klagen de Japanners niet en zullen zij waarschijnlijk, geene klagten aanheffen, indien wij in onze handelszaken de goede trouw in acht nemen en indien onze Europesche zeelieden zich ordelijk gedragen. Wat wij ook mogen doen, om den aandrang te stuiten, het is zeker dat men als om strijd naar de nu opengestelde markten zal snellen, en even zeker is het dat eenigen groote winsten behalen en anderen groote verliezen lijden zullen. Dien aandrang te leiden, te regelen, te matigen behoort het doel van een waakzaam ministerie te zijn. Was er ooit in die streken eene groote mate van beleid en omzigtigheid noodig, dan is het thans. Van de handelwijze, welke aldaar in de eerstvolgende maanden gevolgd wordt, zal waarschijnlijk het toekomstige lot van zeer gewigtige belangen afhangen. Zoo wij omtrent de handelingen van andere natien in dat werelddeel wel onderrigt zijn, moeten wij denken dat er aldaar groote veranderingen zoowel van politieken aard als in de handelszaken voor de deur staan, en dat de zeeën beoosten Singapore, in zekere gevallen welke geenszins tot de onmogelijkheden behooren, het tooneel van gewigtige gebeurtenissen zullen zijn. Op de kust van Tartarije vereenigt zich in stilte eene Russische zeemagt van geduchte sterkte; tien zwaar gewapende kanonneerbooten met zeil- en stoomtuig en twee of meer stoomfregatten van de grootste soort bevinden zich reeds aldaar of in Japan. Aan den anderen kant maken de Franschen zich met een dertigtal oorlogsschepen van allerlei grootte gereed om Cochin-China te veroveren en om tusschen China en Singapore nederzettingen te vestigen. Zoo wij als mogelijk konden onderstellen, dat die beide vloten op onze flank zamenwerkten, dan zouden wij met bezorgdheid, zoo niet met wanhoop, naar tijdingen uit onze nederzettingen te Hongkong en Shanghai uitzien. Wel onderrigte lieden, welke zich nog in die streken bevinden, denken dat wij van onze zijde, tot afwering van gevaren, waarmede wij er zouden kunnen worden bedreigd, niet beter zouden kunnen doen dan de noordwestkust van Borneo in bezit te nemen, en dat wij er, door Chinesche landverhuizers aan te lokken en te ondersteunen, binnen eenige jaren eene reeks van kolonien, in staat om in hare eigene uitgaven te voorzien, zouden kunnen hebben. Doch de Heer Bright, die ieder vraagstuk uit een verheven oogpunt en met den blik van eenen staatsman beschouwt, wil niet gedoogen dat Lord Derby zoo handele; die Heer meent dat voor Engeland de tijd is gekomen waarop het beginnen moet zijn grondgebied in te krimpen, zich te ontdoen van bezittingen die de kosten niet kunnen goed maken en zijne zorg zoo veel doenlijk tot de belangen van zijn eigen land te beperken. Zulke raadslieden had ook Carthago toen het zijnen val nabij was. Doch wij hebben met deze opmerkingen niet ten doel eene staatkunde aan te wijzen, maar de opmerkzaamheid gaande te maken en tegen achteloosheid te waarschuwen.

— Eene onlangs in werking gekomen bepaling betreffende het postwezen, waarbij bepaald wordt dat alle brieven moeten worden gefrankeerd en dat alle ongefrankeerde brieven zullen worden geöpend en aan de respective eigenaars worden teruggezonden, is door een spotvogel ontdoken geworden, door eenen brief te onderteekenen met den naam van hem voor wien dezelve was bestemd, terwijl hij het adres aan zich zelven rigtte. — De brief, ongefrankeerd zijnde, werd geopend en met prijswaardige zorg, kosteloos gezonden aan dengenen voor wien dezelve bestemd was, waarna de schrijver zijne aardigheid in de *Times* publiek maakte.

FRANKRIJK.

Wanneer men in de overleveringen die van vroeger tijden tot ons zijn gekomen van kwakzalverijën en wonderdocters leest, vraagt men zich onwillekeurig af hoe het mogelijk is dat zelfs de minstscherpziende zich door zulk klaarblijkelijk bedrog liet om den tuin leiden. Maar wat moet men dan niet zeggen wanneer een van de hedendaagsche, veelgelezene nieuwsbladen het volgende verhaal voor waarheid opdischt, en daarin zelfs van eenen koning van Java spreekt, zonder in het minst te vermoeden dat hij van iemand spreekt die niet bestaat. — En toch lezen wij in de *Home News* dat voor omstreeks achttien maanden geleden de aandacht der Parijsche beau-monde zich voor het eerst begon te vestigen op een geheimzinnig persoon die zich Docter Vries noemde, gepromoveerde en gegradueerde van de universiteiten van Nepaul en Scinde (Britsch Indie) en lijfarts van den koning van Java (?) De docter leefde in de Rue Rivoli op grooten voet en gaf in het laatst van 1857 een prachtig feest in zijn hotel, waar de élite van de Parijsche salons werd genoodigd. — Al de kamers van het gebouw waren tot overladens toe gedecoreerd met kostbare uitheemsche bloemen die de lucht met de welriekendste geuren vervulden. — Hetgeen echter meer dan alles de algemeene aandacht trok waren twee schilderijen, van welke de eene voorstelde Johannes den Dooper, levensgroot en ten voeten uit, en gekroond met eene kroon van witte roozen; de tweede schilderij was het portret van Mademoiselle Helena Andrinoff, eerste danseuse van het keizerlijk theatre te Petersburg in het costume eener Bacchante, half bedekt met een panthervel en een beker in de hand. Ook dit beeld was levensgroot en ten voeten uit en onder hetzelve stond in gouden letters geschreven: „Doctor Vries wordt verzocht dit portret aantenemen op „dat het hem de trekken herinnere van eene die, door „alle geneesheeren van Europa opgegeven, hem haar leven „en hare gezondheid is verschuldigd en haren redder „eeuwig dankbaar zal zijn.„ — Hetgeen de belangstelling in dit laatste schilderij nog zeer verhoogde was dat tegen het eind van het feest Mademoiselle Andrinoff in persoon, in den vollen bloei van jeugd en schoonheid plaats nam aan de zijde van haren bronzen doctor, een lang, gezet man van een knap uiterlijk, die alle kenteekenen van buitengewone spierkracht had en in gelaat zoowel als in houding een volmaakt pendant was van Alexander Dumas, de groote romanschrijver. —

Van den dag van dat feest af begon zich de roem van den geheimzinnigen Indiaan, gewoonlijk de *Docteur Noir* genoemd, door geheel Parijs te verspreiden en nu kortelings behaalde des Doctors talent de grootst denkbare triomf. — Weinige dagen geleden waren in de groote zaal van het Hotel du Louvre vereenigd alles wat Parijs in kunst, wetenschap en litteratuur onder zijne groote mannen rangschikt om de wondervolle genezing te vieren van den Heer Sax, de beroemde uitvinder en fabrikant van musicale instrumenten. — De Heer Sax was sedert jaren lijdende geweest aan eene vreesselijke kanker in het gelaat en zag reeds zijn einde naderen, toen Doctor Vries, tot wien hij zich als tot eene laatste toevlugt had gewend, zijne geneeskundige behandeling op zich nam en in weinige maanden zijne algeheele genezing bewerkstelligde, door de aanwending van eenige onbekende Oostersche kruiden, die door den patient inwendig werden gebruikt. — Dit schoone resultaat pleitte zoo ten volle voor het talent van den vreemden doctor dat een aantal heeren uit de hoogste kringen besloten hem een openlijk eerbewijs te geven, niet in den vorm van een geschenk, maar door hem de eer te doen van met hem aantezitten. — En alzoo geschiedde het dat de Hertog van Narbonne, de graaf Guij de la Four, Dupin, Baron Taijlor, Thierrij (of Thiers?) de geschiedschrijver Berlioz de componist, Geoffreij de criticus, Saint Victor Ambroise Thomas, Couderc en een aantal andere wetenschappelijke en litterarische celebriteiten zich vereenigden aan een van alles lekker welvoorzien banquet, waarheen de keizer de muzijk zijner garde had gezonden. De *Docteur Noir* is nu, zoo als van zelf spreekt, de lion van den dag.

— De Parijsche journalistiek schijnt eene geliefkoosde speculatie van Israel te zijn geworden. De eigenaar van de *Presse*, zekere Heer Milland, heeft zijn dagblad, dat hij een paar jaar geleden van den Heer Girardin kocht voor een millioen francs, thans met 300,00 francs verlies weder van de hand gezet, eene énorme opoffering voor een Israeliet die tevens beursspeculant is. — De kooper in naam is een ander speculant, M. Solar geheeten, doch de ware kooper is de bekende Heer Mires, ook een Israeliet en ook beursspeculant. — Thans is deze Heer Mires reeds eigenaar van twee dagbladen, de *Constitutionnel* en de *Presse* en van één weekblad, het *Journal des chemins de Fer*, terwijl hij bovendien aandeel heeft in meer dan een van de andere nieuwsbladen, zoodat thans drie van de negen of tien staatkundige bladen in handen zijn van een enkel man, Israeliet en effectenhandelaar, die dezelve in ongedeelden eigendom bezit, en tevens bij nog andere bladen den invloed van medeëigenaar oefent.

— De Heer Alexandre Dumas heeft van zijne particuliere vrienden een feestmaal aangenomen. Dit had plaats bij den restaurateur Vuillemot, des schrijvers compagnon in bijna alles wat de keuken betreft. Daar de salon van dien restaurateur klein is, hebben slechts een dertigtal leden deel genomen aan het feestmaal. De Heer Dumas heeft bereids eene nieuwe uitnoodiging van zijne vrienden ontvangen, om deel te nemen aan een feestmaal, dat ter zijner eere zal worden gegeven vóór zijn vertrek naar Griekenland. Na het dessert zal alsdan een concert ten behoeve der armen plaats hebben, waarvan de entrée is bepaald op 10 fr. Het schijnt, dat te Parijs ook Barnums zijn. Twee Parijzenaars hebben namelijk aan Alexandre Dumas het voorstel gedaan, om den door hem te Syra bestelden clipper voor hunne rekening te voldoen en hem een jaar lang gratis het gebruik van dat schip aftestaan De eenige voorwaarde is dat het schip na dat tijdstip aan hen toebehooren en de beroemde schrijver hun verlof geven zal, daar mede naar Londen te stevenen, waar zij het, in navolging van de groote Chinesche jonk tijdens de wereldtentoonstelling, willen laten bezigtigen voor een shilling. De speculanten hebben nu reeds de berekening gemaakt, dat zij bij dien koop 150,000 a 200,000 frs. zouden winnen. De clipper zelf kost slechts 18,000 frs.

CHINA.

De Heer Hercules Robinson, de Luitenant Gouverneur van St. Christoffel in de West Indien, is benoemd tot Gouverneur van Hongkong in stede van Sir John Bowring, en is van deze gelegenheid tevens gebruik gemaakt om de suiperintendencie des handels, die vroeger tot de ambtspligten van den Gouverneur behoorde, thans tot eene afzonderlijke betrekking te maken.

MAURITIUS.

Volgens opgave van Zr. Ms. consul te Port Louis op Mauritius zijn aldaar gedurende het tweede halfjaar van 1858 uit Nederlandsch Oost-Indische havens aangekomen 15 vreemde schepen, alle met lading, bestaande uit rijst, koffij, diverse artikelen en paarden, te weten: 8 van Batavia, 2 van Bali, 7 van Lombok, 2 van Timor, 1 van Rotti.

Voorts zijn aldaar binnengevallen 8 Nederlandsche schepen, uit Indië komende, wegens avarij, waarvan 3 hebben moeten worden geabandonneerd, omdat de kosten van reparatie de waarde van het schip zouden zijn te boven gegaan. De ladingen van deze drie schepen zijn op andere schepen overgeladen.

De handel is in 1858 op Mauritius zeer levendig geweest, en de voortbrengselen van het eiland hebben tot voordeelige prijzen verkocht kunnen worden, ten gevolge waarvan ook voor de artikelen van invoer goede prijzen konden bedongen worden.

De suikeroogst heeft opgeleverd 218 millioen, waarvan 116 millioen naar Engeland, 34 naar Frankrijk, 49 naar

Australië gevoerd zijn. De vermindering van opbrengst sedert 1856 is toe te schrijven aan de droogte waardoor veel riet afgestorven is, en aan een insect, *borer* genaamd, hetwelk sedert eenige jaren veel nadeel aan het riet toebrengt.

De invoer van rijst gedurende 1858 heeft bedragen 676,637 zakken, en het maandelijksch verbruik 55,000 zakken.

Het getal der van elders ingevoerde werklieden bedroeg op 31 December 17,996 mans en 6783 vrouwen; dat der weder vertrokkenen 6143 mans en 1017 vrouwen, zoodat er 11,858 mans en 5766 vrouwen ten nutte van den landbouw overbleven.

Het gouvernement, besloten hebbende tot den aanleg van onderscheiden spoorwegcommunicatiën op het eiland, heeft tot uitvoering van dit plan ingeniëurs uit Engeland overgezonden, die terstond na hunne aankomst met de noodige werkzaamheden een begin gemaakt hebben.

Behalve de twee patent sleephellingen en het droogedok voor de reparatie van schepen, die reeds op Mauritius aanwezig zijn, is men druk bezig met nog een tweede droog dok aan te leggen, hetwelk de grootste schepen zou kunnen opnemen.

In 1858 zijn te Port Louis aangekomen 1225 en van daar vertrokken 1178 schepen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Ik las in uw geacht blad met belangstelling het „Iets over den overleden Raden Tommengoong, Majoor Prawiero Koesoemo", door den Heer J. Hageman J. C. Zn. ingezonden.

Toen ik het doodberigt van gezegden Raden Prawiero Koesoemo, door diens vriend, den Heer J. Hageman J. C. Zn. onderteekend, in de nieuwsbladen las, geloofde ik dat een gevoel van droefheid en weemoed de aanleiding tot die eenigsints vreemde advertentie was.

Het hierbovenbedoelde stuk schijnt de strekking te hebben, den overledene na zijnen dood te doen kennen als een braaf soldaat en mensch, ik zeg *schijnt*, want inderdaad, zonder een zwaar vermoeden, zal men uit de woorden van hetzelve moeijelijk tot die convictie geraken.

Het baldadig gebruik van het woord *sobat*, niet minder dan zestien malen in weinige regelen herhaald — de kwistige wijze waarop de overledene als een mager klein manneke wordt voorgesteld — de vermelding dat hij dagelijks in eene bendi de Chineesche kamp doorreed — de kwaliteit en leeftijd van zijn uniformjas — de mededeeling dat één Sultan wel 8000 „afstammende lootjes" telde, onmiddelijk volgende op de lijst zijner hooge voorouders, zijn waarlijk niet geschikt, om het doel te bereiken, dat de Heer J. Hageman J. C. Zn. zich schijnt voorgesteld te hebben. Die levensbeschrijving, ze geeft mij meer den indruk eener bittere ironie dan dien van de uiting van weemoed en droefheid, eigen aan hen, die een vriend ten grave hebben gedragen. Ik heb den overledene niet gekend, doch gevoel mij verontwaardigd over de hoogst ongepaste wijze, waarop men het leven heeft beschreven van een man, wiens gedachtenis eere verdient, al ware het alleen omdat hij tot het rijk der dooden behoort.

Niemand zal durven beweren, dat de Heer J. Hageman J. C. Zn. uitmunt in duidelijkheid en sierlijkheid van stijl, en ik geloof dat hij zelf in dat opzigt alle illusien heeft laten varen, maar juist daarom zou het wenschelijk zijn dat hij zich voortaan onthield van schetsen als de in deze besprokene, en zoo hij al onweerstaanbaar gedreven worde tot de openbaarmaking zijner gedachten en gevoelens, dat het dan moge zijn op die waardige wijze, welke een publicist past. Ik ontken de historische waarde zijner geschriften niet — erken dat hij vele goede diensten heeft bewezen en nog bewijst, en wil hem door deze regelen alleen waarschuwen, tegen de afwijkingen der rede, waarvan hij zoo vaak het slagtoffer is.

Het gebruik brengt mede, dat men alleen het leven van uitstekende mannen, na hunnen dood, beschrijft, en nu was Raden Prawiero Koesoemo óf een uitstekend man en verdiende als zoodanig bij het nageslacht bekend te zijn, óf hij was een gewoon sterveling. In het eerste geval verdiende hij eene eerbiedige hulde, in het laatste was de koude kennisgeving van zijn overlijden de meest welsprekende les voor de levenden, om zich voor de verlokkingen van grootheid — rang en wereldzin te hoeden en alleen die grootheid van ziel te beoogen, die tot over het graf leeft.

De overledene heeft in den Heer J. Hageman J. C. Zn. gedurende 20 jaren misschien een waren vriend gehad, die echter bij zijn dood is gebleken een onkandige *sobat* te zijn geweest.

Een oudgast.

(Redactie.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Junij	4	Nederlandsche	Nicot.	J. Amesz.	Batavia.
„	—	Zweedsche	Gotheborg.	J. F. Bjorck.	Melbourn.
„	5	Nederl Ind.	Gertrude.	J. M. Sobels.	Patjitan.
„	—	Hamburger.	Kingman.	F. Meier.	Batavia.
„	6	Nederl. Ind.	Jenoer.	Said Mohamat bin Alie.	„
„	—	„ „	Fathool Wahap.	Sech Alie bin Smeer.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Junij	5	Nederlandsche	Prins van Oranje.	J. Hensing.	Nederland.
„	6	Z. M.	Stoomschip Gedeh.	Luit. ter-zee 1 kl. K. Kroes.	Koersstellende om de West.
„	—	Nederlandsche	Ouderkerk a/d. Amstel.	C. H. Kramer.	Batavia.
„	7	Nederl. Ind	Stoomschip Samarang Packet.	J. F. Scheel.	Batavia via Samarang.
„	—	Nederlandsche	Pictura.	K. H. Leonhardt.	Toeban.
„	—	„	Louise Roeloffine.	Sijbrandi.	Batavia via Lampoongsbaai.
„	—	Nederl. Ind.	Hing Thaij.	Amat.	Balie Boleleng.
„	—	„ „	So-ootban.	Sech Hoessen bin Achmt. Banseer.	Pontianak via Sumanap.
„	8	Z. M.	Stoomschip Samarang.	Luit. t-z 1 kl. v. Schmidt auf Altenstadt.	Koersstellende om de West.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	Fraser Eaton & Co.
„	Johannes Hendrikus Ferdinand.	Lodewijks.	Onbepaald	„ „ „ „
„	Landbouw.	Kleijnenberg.	id.	„ „ „ „
„	Hoop van Capelle.	Bok.	id.	„ „ „ „
Nederlandsche	Minister Pahud.	Kievit.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Meklenburgsche	Dr. Juris Jantzen.	Hoff	id.	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Fop Smit.	Hoefman.	Nederland.	„ „ „ „ „
Hamburgsche	Kingman.	Meijer.	In Reparatie.	„ „ „ „ „
Zweedsche	Götheberg.	Björk.	Nederland.	„ „ „ „ „
id.	Osiris.	Kramer.	id.	Schimmelpenninck & Co.
id.	Zeenimph.	Witsen Elias.	Onbepaald.	„ „ „
id.	Columbine.	Malbrane.	Nederland.	„ „ „
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Willem III.	van der Burg.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Cheribon.	Koers.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Commissaris des Konings van der Heim.	Van Zanten.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Jeannette Agatha.	Cleijndert.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Cornelia Geertruida.	Hoeksma.	id.	„ „ „ „ „ „
id.	Prins Maurits.	J. J. Bart.	id.	B. Kopersmit & Co.
id.	Aegidia en Paulina.	J. K. Veldman.	id.	„ „ „ „
id.	Cornelis Gips	van Rijn van Alkemade.	id.	„ „ „ „
id.	Elisabeth Antoinette.	H. A. Besier.	id.	„ „ „ „
Engelsche	Sophia Fraser.	Wilson.	id.	Hill Broekman & Co
Zweedsche	Victor.	Prehn.	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Gebrs. Houtman.	C. J. Bax.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
id.	Samuel Hendricus.	A. G. Bonsen.	In Reparatie.	„ „ „ „ „ „
id.	Maria Veronica.	T. Mulder.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
id.	Nicot.	J. Amesz.	„	„ „ „ „
Engelsche	Rosina.	Mc. Lachlan.	Onbepaald.	Major Matzen & Co.
id.	Senator.	Mengus.	id.	„ „ „ „
Nederlandsche	Tagal.	Göbel.	id.	E. Ten Brinck & Co.
id.	Ternate.	T. Kars.	Nederland.	„ „ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. schip *Gertrude*, 5 pradjoerits.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. schip *Prins van Oranje*, de heeren H. J. Scheffer en familie, J. de Jong en mevrouw de weduwe C. J. Hitz.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, Mevrouw Willems en vier kinderen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Etna, Onrust, Amsterdam en Admiraal van Kinsbergen; de schepen Arij Scheffer, de Stad Schiedam, Prins Maurits, Osiris, Elisabeth Antoinette, Ternate, Minister Pahud, Zeelandia, Alfulck, Gotheborg en Gertrude: de stoomschepen Makasser en Banda; de barken Fatal Ma-an, Saijan Maskoor, Louisa Jacoba Johanna, Soedul Gair, Naim Balgijer, Kim Tianhout, Gebroeders Houtman, Fathul Karim, Nawan Eljoesoor, Banka, Marion Macentijre, Zeenimph, Johannes Hendrikus Ferdinand, Rosina, Samuel Hendrikus, Maria Veronica, Victor, Tagal, de Hoop van Capelle, Landbouw, Willem III, Aegedia en Paulina, Cheribon, Senator, Commissaris des Konings van der Heim, Colombine, Dr. Js. Jantzen, Fop Smit, Ellen, de Drie Vrienden, Fathol Madjiet, Jadul Karim, Jeannette en Agatha, Cornelis Gips, Alneer, Nicot, Kingman, Jenoer en Fathool Wahap; de brikken So-Ootdin, Sophia Fraser, Fathal Hair, Soedul Barie en Cornelia Geertruida; de schoeners Sarie Tengaroong, Heseeng, Johanna Catharina, Komeij, Mastera, So-Ootdin en Harriet; de kotter Krabbe.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

3 Junij. De Nederl. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Panaroekan.

VERTROKKEN.

31 Mei. De Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Nederlandsche schepen Maria Elizabeth Margaretha en Anna Digna; de kotters Carolina, Mad Mira en Little Tot; de schoener Bella.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya, van den 6den tot en met den 8sten Junij 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Nicot*, gezagv. J. Amesz, agenten P. Kervel & Co.

25 kisten koper, 25 vaatjes spijkers, 50 pakken papier, 25 kisten meubelen, 100 kisten wijn, 100 geemballeerde hammen, 22 collis provisien, 2 kistjes koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 6 kisten meubelen, van Tijen; 150 vaatjes loodwit en olie, Ruyl Cramer & Co; 3 kisten manufacturen, 3 kisten koopmanschappen, van der Linden; 4 kisten porceleinen, Hammelburg; 1 kist inhd. 1 piano, Karthaus & Melchers; 1 vat ijzerwerk, Baijer & Co; 174 balen en kisten manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 1 kistje prenten, Gebr. Gimberg & Co. 1 kistje boekwerken, Bake; 25 vaatjes boter, gezagvoerder; 14 kisten manufacturen, 18 kisten provisien, 1 kist monsters, Order; 296 collis manufacturen, 1 kist boeken, 306 collis koopmanschappen, 1 kist roodewijn, P. Kervel & Co; 46 collis diverse provisien, Gebr. van Delden; 3 kisten leder, J. F. van Leeuwen & Co; 23 balen en kisten manufacturen, 283 staven, 56 bossen ijzer, Fraser Eaton & Co; 16 balen manufacturen, McMillan Marten & Co.

Van Batavia per het stoomschip *Banda*, gezagv. W. Vogel, agent W. Cores de Vries.

2 manden bier, 1 kist ijzer-werk, 1 kist provisien, W. Cores de Vries; 3 kisten lijnwaden, Thomas; 4 kisten dranken, Gebr. van Delden; 14 collis manufacturen en koopmanschappen, Order.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Fathool Wahab*, gezagv. Sech Alie bin Smeer, agent Gezagvoerder.

14 kisten blaauwe drills, N. H. M.; $4^1/_2$ picols kroening-olie, 200 kisten thee en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Cheribon per de Ned. Ind. bark *Jenoer*, gezagv. Said Mohamat bin Alie, agent Gezagvoerder.

$47^1/_2$ picols oedjoong atep, $22^1/_2$ picols soga basten, 10 picols kamerie-olie, 25 koergies houtwerken en kleinigheden, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Nederland per het Ned. schip *Prins van Oranje*, gezagv. J. Hensing.

$137^{84}/_{100}$ picols koffij, Tan Bindjang; $456^{09}/_{100}$ picols koffij, $650^{28}/_{100}$ picols tabak, B. Kopersmit & Co; 300 picols retting, $3876^{11}/_{100}$ picols suiker, 2840 picols koffij, 3 kistjes thee, 1 kistje inl. confituren, Schimmelpenninck & Co; $198^{08}/_{100}$ picols tabak, 177 picols zwarte peper, Gebr. van Delden; 280 picols tabak, $1877^{08}/_{100}$ picols tabak, $5^{31}/_{100}$ picols tabab, Hill Broekman & Co; 653 picols tabak, B. J. van Eck & Co.

Naar Toeban per het Nederl. schip *Pictura*, gezagv. K. H. Lionhardt.

Ballast.

Naar Samarang en Batavia per de Ned. Ind. stoomboot *Samarang Packet*. gezagv. Scheel.

Ballast.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. bark *So-Ootban*, gezagv. Sech Hoesin bin Achmat Banseer.

Ballast.

Marktprijzen.

Suiker *f* 17.— op levering. Niets ter markt.

Koffij nominaal.

Rijst (Carga) per kojang. *f* 115 à *f* 130.—

Id. (witte) „ „ *f* 150 à *f* 160.—

Koehuiden *f* 40.— per picol

Arak per legger *f* 45.—

Olie (Klapper) *f* 25.—

Olie (Katjang)

Kadjang Matten.

Rotting *f* 8 à *f* 10.—

Wisselkoers pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 12den Junij 1859.

Eerste pinksterdag.

's morgens ten half negen ure

Ds. MOUNIER.

Maandag den 13den Junij 1859.

Tweede pinksterdag.

Maleische Dienst.

's morgens ten half negen ure

Ds. VAN STEEDEN.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 12den Junij 1859.

Pinksterfeest.

Des morgens ten 7, en ten half 9 ure.

Des avonds ten half 7 ure, Lof.

Maandag den 13 Junij 1859.

Tweede Pinksterdag.

des morgens ten half negen ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Haren Noman te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA